

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 19/2024, 18 MARCA 2024 © PISM

KOMENTARZ

Nadzwyczajny szczyt Trójkąta Weimarskiego

Amanda Dziubińska

15 marca br. z inicjatywy Polski odbył się w Berlinie nadzwyczajny szczyt Trójkąta Weimarskiego. Premier Donald Tusk, prezydent Francji Emmanuel Macron i kanclerz Niemiec Olaf Scholz potwierdzili swoje zobowiązania w kwestii wsparcia dla Ukrainy, a także zamiar podjęcia nowych inicjatyw, tj. utworzenia koalicji zdolności w zakresie artylerii raketowej dalekiego zasięgu. Spotkanie w Berlinie potwierdza polityczne deklaracje wzmocnienia współpracy trójstronnej.

Jaki był kontekst i cel zwołania nadzwyczajnego szczytu?

Nadzwyczajny szczyt przywódców Trójkąta Weimarskiego został zwołany po [wspólnej wizycie państwowej prezydenta Andrzeja Dudy i premiera Donalda Tuska w Waszyngtonie](#). Tuż przed szczytem odbyło się spotkanie prezydenta Macrona z kanclerzem Scholzem poświęcone ocenie stanu relacji francusko-niemieckich. Rozmowy przywódców Polski, Francji i Niemiec miały potwierdzić zbieżność stanowisk w sprawie dalszych działań związanych z wojną na Ukrainie, przyspieszyć realizację zapowiadanych inicjatyw, m.in. zwiększenia dostaw amunicji na Ukrainę, i przyczynić się do złagodzenia napięć między Macronem i Scholzem, które nabrały na sile po [zorganizowanej 26 lutego br. w Paryżu konferencji w sprawie wsparcia dla Ukrainy](#). Niemcy jednoznacznie negatywnie odniosły się do słów Macrona o niewykluczeniu możliwości wysłania jednostek wojskowych z państw europejskich na Ukrainę, obawiając się eskalacji konfliktu. Niemcy są krytykowane przez sojuszników za [odmowę dostarczenia Ukrainie rakiet dalekiego zasięgu Taurus](#), z kolei Scholz podkreśla, że są jednocześnie największym europejskim darczyńcą pomocy finansowej i wojskowej dla Ukrainy, której wartość znacząco przewyższa dotychczasowy wkład Francji.

Co uzgodnili przywódcy?

Ustalenia przywódców Polski, Francji i Niemiec stanowią kontynuację [działań uzgodnionych podczas konferencji w Paryżu 26 lutego br.](#), m.in. w zakresie rozwijania europejskiego przemysłu obronnego. Prezydent Macron potwierdził w Berlinie poparcie dla czeskiej inicjatywy zakupu dla Ukrainy amunicji na rynkach pozaeuropejskich i ze środków unijnych. Po szczycie Trójkąta przywódcy zadeklarowali ponadto działania na rzecz zwiększenia własnej produkcji sprzętu wojskowego, m.in. poprzez współpracę z partnerami na Ukrainie. W ramach tzw. formatu Ramstein (Grupy Kontaktowej ds. Obrony Ukrainy, regularnie koordynującej pomoc wojskową dla Ukrainy) ma zostać utworzona nowa koalicja zdolności w zakresie artylerii raketowej dalekiego zasięgu. Wzmocniane ma być unijne wsparcie w ramach [Europejskiego Instrumentu na Rzecz Pokoju](#), który otrzymał w tym roku 5 mld euro na dalsze wsparcie wojskowe Ukrainy i wzmocnienie misji szkoleniowej UE. Zapowiedziano wykorzystanie tzw. nadzwyczajnych zysków z zamrożonych w Europie rosyjskich aktywów na finansowe wsparcie zakupu broni dla ukraińskich Sił Zbrojnych. Poruszono także kwestię handlu z Ukrainą i wsparcia dla Mołdawii.

KOMENTARZ PISM

Jaka jest aktualna dynamika oraz perspektywy Trójkąta Weimarskiego?

Przebieg rosyjskich działań zbrojnych na Ukrainie oraz obawy co do dalszego zaangażowania Stanów Zjednoczonych zbliżyły państwa Trójkąta widzące potrzebę koordynacji działań wzmacniających bezpieczeństwo europejskie i zmniejszających strategiczne zależności Europy. Podczas spotkania w Berlinie przywódcy zapowiedzieli organizację kolejnego szczytu w Polsce na początku lata br., podkreślając nowe otwarcie w relacjach trójstronnych. Wpisuje się to w zwiększoną w ostatnich miesiącach dynamikę konsultacji trójstronnych. W lutym br. odbyło się także spotkanie ministrów spraw zagranicznych Trójkąta – Radosława Sikorskiego, Stéphane’a Séjourné’a i Annaleny Baerbock. Polska, Francja i Niemcy wyraziły w szczególności chęć wzmocnienia europejskiej obronności i współpracy

zbrojeniowej oraz w zakresie wsparcia finansowego i wojskowego dla Ukrainy, unijnej polityki sankcji wobec Rosji (wdrożenia nowych sankcji indywidualnych i sektorowych) oraz działania na rzecz zwalczania ich obchodzenia, walki z cyberatakami i rosyjską dezinformacją. Ministrowie zapowiedzieli utworzenie weimarskiego programu ostrzegania i reagowania w sytuacji manipulacji informacjami i ingerencji zagranicznej. Format weimarski może być ponadto platformą wsparcia dla polityki rozszerzenia UE, a także innych płaszczyzn wzmacniających europejską suwerenność w obszarze zdrowia, surowców krytycznych, półprzewodników, bezpieczeństwa żywnościowego czy technologii cyfrowych. Nowy impuls trójstronnej współpracy ma nadać także wzmocnienie wymiany i współpracy społecznej między obywatelami tych państw.